

סמל שוחט שמואל
216903

בן חנה ודוד

נולד ב- ו' סיון תרצ"ד 1934

התגייס לצה"ל בספטמבר 1951

נפל ב- א' סיון תשכ"ז 9.6.1967

במלחמת ששת הימים.

בן דוד וחנה. נולד בחג הביכורים בשנת תרצ"ד (1934) בחיפה. שמואל גדל בקרית חיים, הרחק משאן-העיר ונסס אל קרבו מאחירת ביתו. בהיותו למעלה מגל ארבע כבר ידע לקרוא באופן חפסי ובראשיתה של כיתה א' בבית-הספר היסודי הועבר לכיתה ב' - והוא או בן שש. בן י"ד היה כשהשתתף בתחרות ונבחר לאלוף השחמט של בחיפה באזור-המפרץ וכשהיה בן ט"ו ומחצה השתתף בתחרות האליפות

הארצית של הנוער בתל-אביב. את החוג לשחמט בבית-התרבות על-שם זגלר בקרית-חיים אירגן שמואל. הוא היה מדריך ב-התנועה המאוחדת בגיל ט"ו בנהריה ושיקע את כל מעיניו בסיפור הגשת החומר לחניכיו. אחראי היה לכל התפקידים שהוטלו עליו, לדיוק ביצועם בשכלו ותבונתו. ישרדות היה ואהב לעזור לזולתו. על כל תכונותיו אלה, שהוקירוהו על כל חבריו, יש להוסיף את חוש-ההגמור הדק אשר בו ניהן. בלימניו היסודיים ולאחר-מכן בבית-הספר התיכון היה עולה מכיתה לכיתה בציונים טובים. שמואל גויס לצה"ל בספטמבר 1951 יחד עם קבוצת ההכשרה שלו לנח"ל. אחרי תקופת הסירוגנות עבר עם קבוצתו לרמת-ייחון לשם הכשרה חקלאית במסגרת הנח"ל. הקבוצה נועדה להשלמת קבוצת חמדיה. אך שמואל לא הסכים לבוא אל המוכן והחליט לצאת למקום חדש - והצטרף לגרעין של צופים מתל-אביב וירושלים שעלו להיאחזות גונן בגליל העליון לשם ייסוד משק קיבוצי חוסס. במקום הזה שבצמק החולה נדרשו מאמצים רבים ועבודה קשה - ושמואל התמסר למקום בכל נפשו ומאודו. עלי-יד כך נתקשרו גם הוריו למקום ולנוער שבו. שמואל התמסר לענף הניג בביצות-החולה ובשנותיה הראשונות של היאחזות גונן תרם הרבה לביסוס המשק. הוא היה אחראי לענף ובתפקיד זה עשה רבות להצלחתו, היה יוצא לניג בלילות ובשעות-היום היה עוסק בדברים כגון: סידור עבודה, תיקון רשתות לסירות ומשאומתן עם הלקוחות. נוסף לאחריות לענף גשא בעול התפקידים. הבטחוניים של משק-ספר הנמצא כמאתיים מטר מהגבול ולא אחת היו שם התנוקשויות עם הסורים. כעבור חמש שנים של שהותו בגונן החליט שמואל, אחרי ההוריה-התלבטויות, להמשיך בלימדיו - וגרשם בפקולטה להנדסת מכונות בטכניון העברי בחיפה, אך את קשריה-הידידות עם חברי קיבוצו לא ניתק. כעבור ארבע שנים סיים את לימדיו בטכניון. בתקופת לימדיו הקים את ביתו בישראל ועל הבת, שנולדה כעבור שנתיים, היתה גאחתו. אחרי כמה חודשי עבודה בבתי הויסק התחיל עובד במשרד-הבטחון - ברשות אמצע-לחיים; הוא התחיל אז בנושא מחקר, שהתמסר לו בכל לבו, כי בעבודתו זו ראה אתגרי ואכן, שקדנותו ומרצו זכו להערכה מצד הממונים עליו. כמה ימים לפני פרוץ מלחמת ששת הימים נקרא שמואל לדגל, אך כעבור ימים מספר שוחרר, מכין שעבודה בסחונית חשובה המתינה לו חזו דרשה ממנו שעות-עבודה ללא הפסק. כאשר נפרד מתבריר-לנשק, אמר להם: "אף על פי ששוחררתי, אשוב אליכם עם היריה הראשונה". הוא נחשב לרוח החיה ביחידה והיה אהוב על כל חבריו. אך בפרוץ הקרבות והעבודה החיונית נמרה ושמואל לא מצא מנוח והחליט לשוב לבסיס. אביו טען שהרי הוא מרותק למקום-עבודתו; אם יקרא ילך! אך הוא טען לעומתו כי כצעיר שכוחו עמו, מקומו בחזית ולא בעורף. הוא גם התוכח עם הממונים עליו במקום-עבודתו - וסוף סוף השיג את מבוקשו ומאמרו נפרד במלים: "אל דאגה!" כשבטחון בקולו. אבל הוא היה מחוסרי-סבלנות ולא חיכה לתחבורה צבאית; במכוניתו הפרטית יצא למקום-גדרו - לגליל העליון. הוא נלחם בגבורה בקרה-אש הראשון בגירת דרדרה ותל-חלאל ונמצא בין ראשוני המעפילים אל הריה-גולן. ביום החמישי לקרבות-המלחמה, הוא א' בסיון תשכ"ז (9.6.1967) בקרב שנערך בדרדרה, נפל. הניח אשה ובת. הובא לקבורה בבית-הקברות הצבאי בעפולה והועבר לאחר-מכן למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בחיפה. הוריו וחבריר-לעבודה הוציאו לאור ספר לזכרו הנושא את שמו. בספר "האילנות שגדעו", ספר זכרון לנופלים מבני קרית-חיים, הובאו עמודים מספר עליו ומשלו. בספר "התייצבות מעבר לחובה" שהוצא לזכרו הונצח שמו. כן הועלה זכרו בחוברת "נחשוני הגולן - יד לנופלים ההולכים ראשונה במערכה" - שהוצאה על-ידי גודו. כן הונצח שמו בחוברת הסכניון, רבעון של המכון הטכנולוגי לישראל. מעזבונו הובא ביגילי אש"י, כךך ד', הוא ילקוט עזבונו של הבנים שנפלו במערכת-ישראל.

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון ורב־פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ־ישראל של אותם הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי־אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשי לחימה ארוכים בני עיר רבים ואף עולים־חדשים אנשי גח"ל ומח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחורות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פעלו כקשריות או חובשות קרביות. כבר במלחמת העצמאות היתה חטיבת גולני כור היתוך לילידי הארץ ולבני העליות השונות. בסיכום המבוא שכתב נחום גולן לספר "אילן ושלח" נאמר: "...צמחנו בנוף הגלילי ובמישורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחבנו אופקים – התבגרנו. ההתיישבות בעמקים ובגליל היא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיוחד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן היתה החטיבה כפרית ונאמנה לערכים שינקה בגושי התיישבות אלו. ציינו אותה תכונותיו של עובד־האדמה ויושב־הכפר: עקשנות, צמידות למשימה, שורשיות ושקט..."

באימון ובשגרה

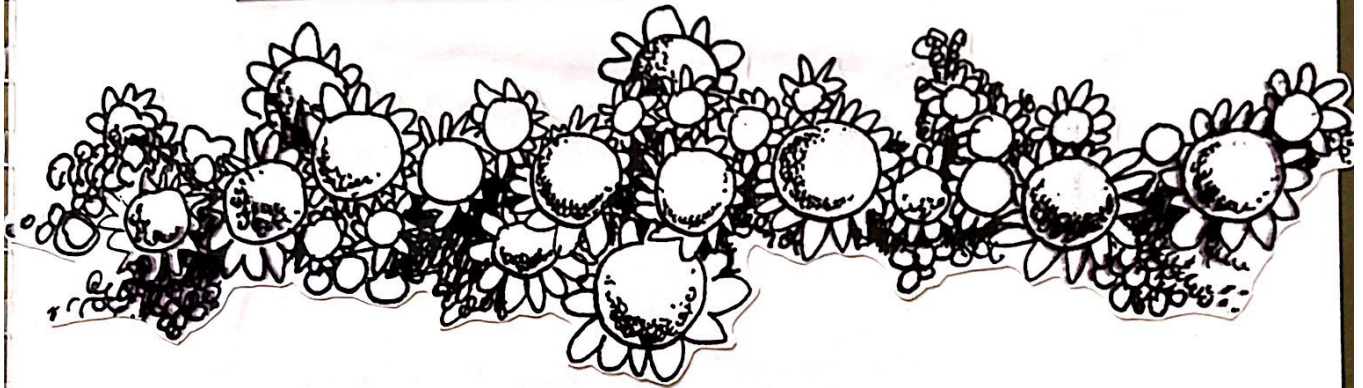
ארוכה, עקובה מדם וקשה, היא "דרך הקרבות של החטיבה"; עשרות אתרי קרב, מאות פעולות ומבצעים ואלף ומאה חללים; הם עדות נאמנה ומכאיבה למורשת הקרב, להיסטוריה הצבאית, לפעילות המבצעית... ויחד עם זאת, רבים וטובים מיבין רכבות יוצאי החטיבה, הזוכרים בנוסטלגיה ובאהבה את תקופת שרותם הסדיר, כלוחמים ומפקדים, לא התנסו בקרב, לא ידעו מלחמה! כל תקופת שרותם היתה ב"אימון ובשיגרה". לאלו שבסבב שנתי קבוע היו "עולים לקו" "יורדים לאימון", יוצאים ל"רגילה" ל"נופש" ול"תעסוקה"; לאלו שלא נטלו חלק בקרב, וגם לא עברו את הגבול באיוו חדירה או פשיטה, לא פגעו באויב, וגם לא חילצו חבר פצוע תחת אש, וגם לא קיבלו צל"ש וכל שרותם הצבאי היה מבט"ש לבט"ש, לכל אלו, הפרק הזה מוקדש...

רק תשאל, ותראה איך הם זוכרים, ואין זה משנה אם שרתו בחטיבה בשנות החמישים או בשנות השמונים; בימי תש"ח, "קדש", ששת הימים או יום הכיפורים; במלחמת ההתשה ובמרדפים, במבצע ליטאני או של"ג במלחמת לבנון או ב"שטחים"; אם תשאל ותבקש הם יספרו בהתלהבות ובשמץ געגועים על אותם הימים; על סיור-בוקר, וה"סיור האלים", על התצפית והמארב, על נווטה-הלילה ושגרת המוצב... ויעלו על נס את החברות והאחוה, ותחושת ההשתייכות והגאווה, בפלוגה, בגדוד, ובחטיבה! הם זוכרים היטב, כל דורות הלוחמים, את המ"פ המ"מ הסמל והרס"ר, את "המאהל" והשמירות, ההמתנה וה"שמועות", את הכוונות ואת ה"הקפצות" את המסדרים וה"יציאות"... כולם לקחו עמם עם כל הזכרונות את ה"קיטבוק" הפק"ל והתד"ל, שקשינה מדים ודרגות, אפוד-מגן, ששי"ב, קסדה ואיך-ספור חוויות... על כן ראוי לספר על אותם אלפי לוחמים, שלא חסכו זיעה וכל מאמץ, וחזרו רטובים, מריצת-לילה, ממסע ממטות, מעשרות אימונים; אימון "יבש" ו"רטוב", אימון-הפרט, ואימון החטיבה; אימונים בהגנה, בהתקפה, בהבקעה ובכל צורות הלחימה; ביעד-מבוצר, בשטח בנוי, במדבר ובהר... אימון בנגב, בגליל או ברמה, אימון בשת"פ עם שריון, תותחנים או עם הנדסה... מעבר שדות-מוקשים ולחימה בתעלות, לחימה בצוות-קטן, בחוליה ועם כל הפלוגה... עם חגור-קל, מימיה ורימונים, או עם חגור מלא, "חגור פילים", וקפל"ד. עם שכפ"ץ ו"פאוצים" ומחסניות מלאות "נותרים"... עם נשק אישי; "עוזי", "סטן" "צ'כי", "אפ-אן" ו"גליל", עם מגל"ד, ומק"כ, "בזוקה" ומא"ג, עם מרגמה... ועם כל שאר אמצעי-הלחימה... כי להיות ב"גולני" פרושו להתאמן עם כל הנשמה, ולשאת בגאווה את ה"כומתה החומה"...

להיות ב"גולני" פרושו להיות נהג או טבח או פקידה, בסיירת ב"עורב" בפלוגת-הקשר, פלוגת ההנדסה, או ב"מפקדה"; להיות ב"גולני" פרושו להיות חובש, אפסנאי, ש.ג. או קשר, להפעיל אמל"ח מתוחכם ולעשות "עבודות רס"ר"... להיות בגולני פרושו לרוץ כמו מטורף, עם חגור-מלא וכובע פלדה, ב"יום ספורט", או במסע, ל"הכרת החגור" ו/או ל"קבלת הכומתה"... להיות בגולני פרושו גם לעמוד דום "כמו חיל", כמו קצין כמו לוחם בכל המסדרים, ב"מסדר בוקר" וב"מסדר השכמה", במסדר-המפקד, ובמסדר יציאה; טקס ההשבעה, וטקס קבלת הכומתה, טקס סיום קורס מכי"ם או קצינים, ומסדר-סיום של תקופת האימונים, וטקס זכרון שנתי לכל החללים... להיות ב"גולני" זו אכן חוויה, חוויה אמיתית של "אימון ושיגרה"...

הקרב על זרזרה ותל - אל הילאל

רקע

חטיבת גולני ערב מלחמת ששת הימים (1966-1967)
בשנת 1966 מונה כמפקד חטיבת גולני יונה אפרת, מי שהיה קצין זוטור בחטיבת גולני בימי תש"ח, וזכה לפקד על החטיבה במלחמת ששת הימים. בתקופתו של יונה אפרת כמח"ט הגיע תהליך בניית העוצמה הצבאית בכלל (מאז מבצע "קדש") וטיפוח הדרג המסתער-התקפי בפרט (בתקופתו של יצחק רבין כרמטכ"ל (1964-1967) לשיא חדש. בחירת כוח-אדם מעולה ומירב המאמצים והמשאבים הושקעו בבניית הכוח ההתקפי המשוריין הנייד, כלומר: מערך גייסות השריון, המערך המוצנח, מערך חיל-הרגלים (בכלל זה חטיבת גולני וגדודי הנח"ל) ומערך הארטילריה וההנדסה. כוח הטנקים של צה"ל התעצם פי ארבעה מאז מבצע "קדש" וכלל 1100 טנקים (בתוכם 175 טנקי "שרמן" מ-51 משופרים). מרגמות 81 מ"מ ו-120 מ"מ הותקנו על זחל"מים, ומרגמת 160 מ"מ הורכבה על שלדת שרמן.
גולני כחטיבת חי"ר הפכה לכוח התקפי מנוייד (על זחל"מים) עם גדוד מרגמות כבדות (מכמ"ת) כחלק מסד"כ החטיבה. לדאשונה בוצעו בשנים 1964-1967 תרגילים ותמרונים ברמה אוגדתית ("תרגיל דיביזיוני"), והושם דגש על לחימת יום ולילה ביעדים מצוצרים, שנבנו בשיטה הסובייטית.

החטיבה נעה צפונה אל עבר
עמק החולה

כיום שישי. הי' ביומי בשעות הצהריים — נשמעו הדוחים, — דרדרה ותל הלאל ביד. ידעו כולנו. שזוחים אלה פתחו את הקרב על רמת הגולן וסיימו תקופה של קרב ל-19 שנה. בה היו שני שמות אלה. ספל לתקריות. לאש ולמושגים שגורים נתן. —

- להודיר את הילדים למקלטים,
 - להסוס את דרך מע"ץ לרכב אזרחי,
 - להשיב באש,
 - להוציא מהשטח טרקטורים רכים ולהכניס טרקטורים משוריינים — ועוד ועוד.
- תמה תקופה שבה שני מוצבים אלה. יחד עם שאר מוצבי הרמה. צפו וניכסו "מגבה" על שטחינו המרדיו השכם והערב עובדי אדמה שלווים. מנעו עיבוד אדמות וירקו אש על ישובינו.

אך שני מוצבים אלה אומרים לנו כיום חרבה יותר מאשר שני מוצבים סוריים רגילים שנבכשו על ידינו. כי — דרדרה ותל הלאל. היו שני המוצבים הסוריים הראשונים. שנכבשו בקרב על רמת הגולן והם נכבשו בידי הגדוד שלכם — שלנו. ללא חיפוי הפלדה של הוחלמים ובלי סיוע צמוד של טנקים נע הגדוד ביום השישי בבוקר. בשטח פתוח חשוף — נערך תחת הפגזה כבדה ואש שטחית מסלול צפופה — חצה את הגבול בסערה. עלה על שני המוצבים ויכול להם. כיבוש שני מוצבים אלה. הקל על הפריצה הגדולה של סיקוד צפון לעבר הרמה הסורית (שנערכה בגזרה הצפונית). ריתק והסב את תשומת לבו של האויב לגזרה המרכזית ובסופו של דבר איפשר לנו "לעלות" על כביש בית המכס מעברו הצפוני.

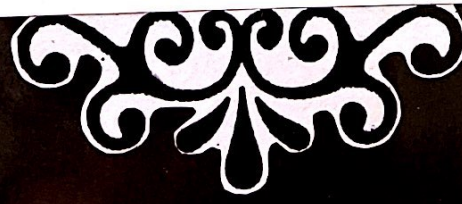
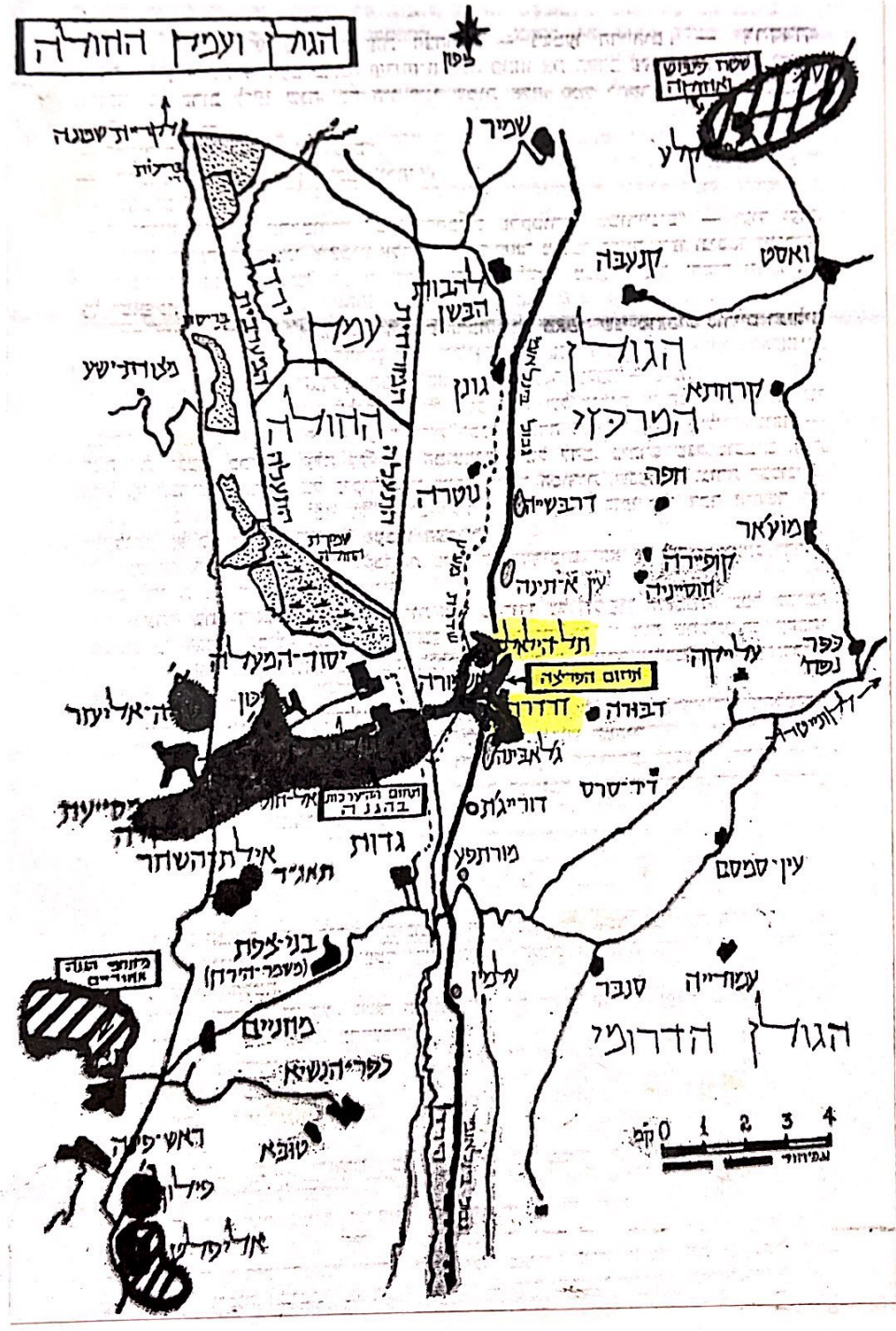
על אף הזמן הקצר שהיה לקבוצות פקודות ותדריכים יצא הגדוד במהירות לדרך. נלחם לחימה מהירה. נועזות ותוקפנות. ידעתי. שתמיד אוכל לצפות לתכונות אלה מגדודו של חלפון האמנתי. שכל משימה שתוטל על הגדוד תבוצע בכל תנאי. ואכן הצדיק הגדוד את התקוות שתלינו בו. עקבתי בחרדה ובסיפוק אחרי הלוחמים שטפטפו רגלית על היעדים. ראיתי אותכם פורצים הגדרות. שוצפים פנימה ומטהרים. האונתי ברשת הקשר. לשליטתו של חלפון בגדוד. לדרבוניו הנמרצים ולהחלטותיו המהירות. שללא ספק. היה להם חלק נכבד ביותר בכיבוש המהיר. שילמנו מחיר יקר בכיבוש דרדרה ותל הלאל ואחזקתם. שכלנו בקרב ממיטב החיילים המפקדים. אך בצד הכאב. תמיד נזכור התרומה הגדולה שתרם הגדוד בכיבוש הרמה ואת המגיד שהנהיג אותו בקרב.

גזרת דרדרה-תל-הלאל

הגלגל ועמק החולה

בחירוף נפש

כלי היסוף וחלטים ובלי סיוע צמוד של טנקים. מחמת תנאי הקרקע הגרוצים. הסתער גדוד חויר ברנל על היעדים כעליה התלולה. השוף לאש הכבדה של האויב מהמוצבים העליונים. תחת הפגזה כבדה ואש שטוחת-מסלול רצופה. בתנופה נוצות ובמחיר קרבנות השתלט הגדוד על שני המוצבים והחל להתבצר בהם. הכוח שכבש את הדררה. קיבל פקודה מהמג"ד להמשיך בהסתערות ולתפוס את "מוצב הכתף".

כאן חיכתה לגדוד הפתעה ממיטה אסון. הכוח הסורי, שנהדף מהמוצבים הקדמיים, התבצר במחסים סמויים ומוסוים היטב והחל לצלוף על אנשינו. אחריאחד גלכרו אנשינו במטרות הצלפים. בגלל תנאי ההסוואה הטובים לא היתה כל אפשרות לאתר את קני הצלפים ולהשמידם.

בין הראשונים נפל סא"ל ת. אותו יום נפלו 22 מלוחמי הגדוד ועשרות נפצעו. בין הנופלים — בננו היקר והחביב שמואליק, שהתנדב לצבא בפרוס המלחמה. על אף הצליפות המדוייקות של האויב, עזב את השוחה, ששימשה מחסה, וחשוף לכדורים אץ אל הבווקאי של פלוגתו. שלקה בהלם חלקי ולא יכול היה להפעיל את הבווקה. שמואליק תיקן את הבווקה והפעילה, אולם הצלפים הבחינו בו והוא נפל חלל. רק עם רדת החשכה אפשר היה לפנות את החללים והפצועים משדה ההריגה.

כפי שנודע אחר-כך, נשאר שמואל בלא עזרה במשך ארבע וחצי שעות. אפשר היה להצילו, שכן הכדור פגע בעורק בצווארו. אולם באותם תנאים לא היה מי שיחיש לו עזרה ויחסום את העורק כדי למנוע איבוד דם.

באותו יום, 9 ביוני, בשעות הבוקר, החל פיצוח המעוזים תל-פחר ותל-עזיזיאת על-ידי גדודי גולני. גדוד בפיקודו של סא"ל מ. ק. עלה על מוצבי תל-פחר וגדוד בפיקודו של סא"ל ב. עלה על תל-עזיזיאת.

בדרך-לא-דרך נעו שדרות הוח"למים בטור מבלי יכולת לפנות ימינה ושמאלה בגלל קשיי ההליכה וברד עופרת ופלדה לוחטת, שניתך עליהם מכל כלי-המשחית, המוסתרים היטב מאחורי אשנבי הבונקרים. רבים נפגעו בדרך הסתערותם ומעטים הגיעו שלמים ליעדים ופתחו בקרבות-מגע עם האויב המבוצר. המעטים הללו הס-הם שבדבקותם למשימה, בחירוף-נפשם ותושייתם טיהרו את המוצבים מהאויב ואפשרו לכוח העיקרי לעלות ולהתפרס על הרמה, לרדוף ולהשמיד את גדודי הסורים.

בשדרה של סא"ל מ. ק. נפגע ראשון זחל הפיקוד. המג"ד קפץ מהזחל הבווער ומבלי שים לב לפצעיו ולאש הניתכת עליו, רץ לבונקר הראשון, שממנו פעלו כלי-המשחית, הטיל לתוכו רימונים ונפל שדוד. הרימונים השתיקו את אש הבונקר ואפשרו לפקודיו של סא"ל מ. ק. לטהר את הבונקרים והתעלות של תל-פחר, תוך גילווי גבורה ומסירות-נפש עילאית.

הגדוד בפיקודו של סא"ל ב. התקדם בינתיים למוצבי בורג' בביל — תל-עזיזיאת. גם כאן התקדמו היחידות ברגל לעבר הבונקרים. רבים נפגעו ומעטים המשיכו בקשיות-ערפם תוך תופת אש ועופרת לקראת קרב-המגע עם האויב, זרקו רימונים אל תוך האשנבים, קפצו לתעלות ולבונקרים ובנשקם האישי טיהרו את המוצבים מחיילי האויב.

ומן ניכר הלך מאז בואה של כשורת האוב על נפילת בנו האהוב בקרב על רמת הגולן. הלב במאן לתאמין. האמנם לא נשמע את צעדיו בבוא מהעבודה? האם לא נראה עוד את פניו היפות והעדינות? כלום לא נדון עמו יותר בעניינים שברומו של עולם?

סיום צאתו לאויר העולם. בתג השבועות תרצ"ד. לא ידענו צער גידול בנים מהו. תמיד היה רציני. מרוכז בתוך עצמו ושקט. בגיל 4½ ביקש מאתו הבכור יוסי ללמדו קריאה. ותוך שבועות ספורים התיעצנו בספרו לנו את קורות רובינון קרונו. מסתבר. שהוא קרא את הספר במלואו בבת אחת.

שמואליק הצטיין מילדותו בחתימה עקשנית לקראת כל מטרה שהציב לעצמו.

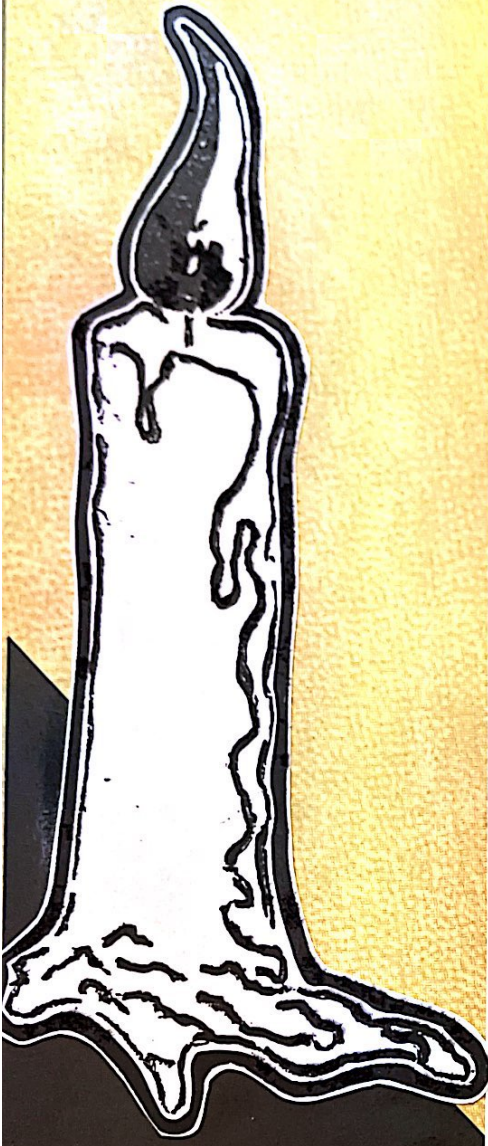
בגיל 6 נכנס לביה"ס בקריית-חיים וכעבור ימים מספר הוקפץ לכתה ב'. במרוצת הזמן הלך בעקבות אחיו הצטטרף לתנועת "גורדוניה". בגיל 15 אירגן והדריך את סניף התנועה בנהריה. והמתין בקוצר רוח לגמר לימודיו על מנת לשאת בעול התגשמה העצמית בקיבוץ. בהיותו בן 17 סיים את ביה"ס התיכון. התגייס לנח"ל יחד עם קבוצת ההכשרה שלו. עם גמר הסירוונות. הצטרף עם חבריו לקבוצת חמדיה בעמק בית-שאן להשלמה.

אולם לא איש כשמואליק יבוא אל המוכן. לאחר תקופת התלבטויות והשתדלויות. הצטרף לגרעין הצופים שנאחו בגונן. כאן נדרשו מאמצים חלוציים וראשוניים. כאן נמצא כר נרחב למרצו התוסס של שמואליק. הוא התמסר. בעיקר, לענף הדיג לאחר שסיים קורס בדיג-בריכות במשק חוליות (שדה-נחמיה). ואכן, בשנים הראשונות תרם ענף הדיג רבות להתבססותו של משק גונן ולשגשוגו. שמואליק שיקע עצמו כליל בעולו של ענף זה: בלילות החורף הארוכים והמקפיאיים — יצא לדיג. בימים — עסק בתיקון רשתות ובבדק סירות כאחראי על הענף. למותר להזכיר את חובותיו הבטחוניות של משק-ספר כגונן. שגם להן תרם שמואליק את חלקו.

לאחר 5 שנות עבודה בגונן, וכתוצאה מהתלבטויות ואכזבות, שם שמואליק את פניו להמשך לימודיו בפקולטה למכונאות בטכניון. שנות הלימודים אילצוהו לעמול קשה כדי לעמוד בכבוד ברמת הלימודים. משסיים את לימודיו וקיבל את תארו (ב.א. בהנדסה). נכנס לעבודה במשרד הבטחון בנושא-מחקר סודי. עבודתו היתה לו לאתגר. מסירותו ושקדנותו היו לשם דבר ורכשו את אהדת חבריו.

משפרץ המשבר האחרון, נקרא שמואליק לגדודו. בשבת 27.5.67. אולם מקץ 3 ימים שוחרר בדחיפות. שהרי המתינות לו עבודת מחקר בטחונית ממדרגה ראשונה. שבוע תמים עבד יומם ולילה, ולעתים במשך 26-30 שעות רצופות. לכשהיה חוזר הביתה. היה מבקש את אביו להעירו לאחר 3 שעות שינה. טענתו היתה: "אין לי יותר זמן למנוחה".

משפרצו הקרבות ניכרו בו חוסר מנוחה וקוצר רוח. הוא חש שעליו לחזור לגדודו ויהי מה. אביו הזכיר לו, כי רותק ע"י צה"ל למקום עבודתו מחמת החשיבות הבטחונית

של נושא מחקרו. אולם שמואליק מיאן להשתכנע. הוא חזר וטען כי מקומו בחזית ולא בעורף.

וכך, לאחר התנצחויות חריפות עם הממונים עליו במקום עבודתו, השיג סוף סוף את מבוקשו. כלומר את אישור הצטרפותו המחודשת לגדודו. בהיותו חסר-סבלנות וקצר-רוח לא טרה שמואליק להמתין ולנסות בתחבורה אזרחית או צבאית לגליל העליון. הוא, בפשטות, נכנס למכוניתו, לאחר פרידה קצרה וכואבת, בגנו טהור-הלב, וך הגפשו. עדין הרגש וישר-הדרך אך רץ לחבריו בגדוד לקראת גורלו — גורלנו המר.

החורים חנה ודוד שוחט

היה זה ביום ששי המר, 9.6.67, בשעה 11.00 לערך, לאחר כיבוש דרזרה. היחידה תפסה מאסה ושמואל ביקש להציב את הבזוקה על מנת לבער את קני הצלפים. תוך כדי הצבתה והכנתה לירי — פלע בו כדור של צלף אויבי.

אריה דובדבני

תמונות חייו

בגיל 6 וחצי חדשים

עם משפחתו

במדי צבא

בחתונתו

עם הבת (בגיל 6 חודשים)

תנו לשמש לעלות,
לבוקר להאיר
הזכה שבתפילות
אותנו לא תחזיר

מי אשר כבה נרו
ובעפר נטמן
בכי מר לא יעירו,
לא יחזירו לכאן

איש אותנו לא ישיב
מבור תחתית אפל -
כאן לא יועילו
לא שמחת הניצחון
ולא שירי הלל

לכן רק שירו, שיר לשלום
אל תילחשו תפילה
מוטב תשירו שיר לשלום
בצעקה גדולה.

תנו לשמש לחדור,
מבעד לפרחים
אל תביטו לאחור,
הניחו להולכים

שאו עיניים בתקווה,
לא דרך כוונות
שירו שיר לאהבה
ולא למלחמות

אל תגידו יום יבוא
הביאו את היום
כי לא חלום הוא
ובכל הכיכרות
הריעו רק שלום

לכן רק שירו, שיר לשלום
אל תילחשו תפילה
מוטב תשירו שיר לשלום
בצעקה גדולה.

שקיזה בלימודים, אהבה לנוף

לא תיכנס אל ביתנו עוד. לא עוד נוסוף לבלות ערבים במשחק השחמט, שכה אהבת. לא עוד שיחות, בילוי בצוותא והחלפת דעות. למרות שהלב מסרב להבין, זו עובדה. גרנו בשכנות, בית ליד בית, עד שהגורל המר קטע זאת. תקופת - מה הייתי גם מדריכו בחג"ם (חינוך גופני מורחב). הרצינות והשקיזה, הענווה והשקט, ויחד עם זאת חוש ההומור הנפלא הם שאפיינו את שמואליק. עוד בילדותו היה מסוגל להתרכז, להתייחד שעות רבות ולעסוק בנושא מסויים. אהב ללמוד ולהעמיק חקר, לא סבל את השטחיות. תמיד רצה לרדת לשרשם של דברים. דגל בדעותיו בעקשנות רבה ואי אפשר היה להזיזו מהן.

לאחרונה רכש מכונית, והשתדל לנצלה ככל האפשר. היה ממעט לישון כדי לנסוע ולטייל ולבקר בכל פינה. כמה אהב את הארץ, שלמענה נלחם ונפל! כל שעת פנאי בילה בנסיעות. אז הפליאני: מה החפזון הזה? ועכשיו כאילו ניתנה התשובה: להספיק, להספיק ככל האפשר יותר! וברגע שהחליט לצאת לקרב, למרות חיוניותו הרבה בעורף, הלך. לשחררו מהאיום הסורי. הלך ולא חזר.

חבל על דאבדין ולא משתכחין.

אברהם.

מלגה ע"ש שמואל שוחט בטכניון

מקום העבודה, רשות מיתוח אמצעי לחימה, תרם מלגה
ללימודים בטכניון ע"ש שמואל שוחט. להלן - מכתבו של
הסטודנט, שזכה במלגה זו.

להורי שמואל, שלום!

אינני יודע כיצד לפתוח מכתב זה ולמען האמת חנני מחסס ונבוך.
כפי שנאמר לי נקפדו חייו של שמואל והוא באמצע עבודתו, מחקר.
לא הכרתיו אישית, אך חבריו סחים בכאב בגודל האבידה האנושית היוצרת.
ועוד סיפרו, שנטש עבודתו המחשבתית, כי לא יכול לשאת שאחרים יילחמו והוא
ישב ספון בדי אמות חדרו. והרי זה פרק מאיר נוסף בתולדות הגבורה של עם קטן.
שמי חנק ניצן. אני נשוי ואב לילד. סיימתי את הטכניון בפאקולטה להנדסת מכונות
וכעת אני על סף סיום עבודת המגיסטר. אני פונה לעבודה במסגרת משרד הבטחון.
נתרמה לי מלגה על שמו של שמואל. אולי אוכל, ולו בשמץ, להביא לכם ניחומים
בכך שיש המשך לדרך עבודתו ולרוחו היוצרת. יודע אני שאין מלים, אשר תוכלנה
למלא את התהום, שנפערה באבן הבן והאיש. קשה אף להתיימר, שנסיוני הדל
מבורך. אך בכנות מיציתי את כל יכולתי להביא לידיעתכם עד כמה חש אנוכי בכל
כבדה של המצווה, האומרת לי: המשך למען אותה דמות, אשר נתנה במותה את
החיים!

עמכם ביגונכם

חנק ניצן

צבא הגנה לישראל
1/8/1968

ועל ביקורתך

על חלוף פסגה הראשונה לשיחוררה
של רמת הפאון, רצוני להקיא איבודתך, כי אדיק במנחם, סגן
שמואל שוחט, שהיה מראשוני הפלוגים ארמה ק 7/6/1967, נפל
דנסודות הראוות אצולן אשדת
אדמ-גזרה אונם נפירים כלל לזיקר דבגיל אולול בנינו ציכויים
אפדניק גטרו-גזרה על מופתים אישיים, כי אז, מן הסתם, כל
חייל שני היה זוכה לכך.

אדיק במנחם, שחזר מארות במילואים הפסול מכיון שנישרד-
הקטחון הלדני את ריתקן אמקם עזבת, מאחר והלא מסק
דמתקדים דללו אלפו קטחוני- שמושי.
אולם אדיק במנחם לא יכלו היה אבמשיק קדדמת הדת-
שיגרתת שדה שחדרו שבו קק האש, ספג הפגזות
כדורות אהטחבו אהסגד על מדק הקיזורים בארו.
לכך, אמרת ריתקן אמקם עזבת, אח"כ אדיק במנחם על
אניש מישרה הקטחון להתחנן אפניהם שמתזירולו אגבול, אחריו
אקל האש.

הלא פסל, אישאל, קהתאם אמצפולו האישי, על אלקד אטיקולו
בנחיות אהסרמאולות

קהצטרסו אגבול היה אדיק במנחם מראשוני המסטרדים על דמת
פילאן. האקים, כנול, הלכים ראשונה, וכך נפל הלא קדקד
על 21 חדרים אנסק אגבול, אדכאים אסקד הגבול באצ.

את רשאות אפולת גאה קאדיק
קכולת אדעלת חדרון, חיוול ציפוי, סולק דאולם דמתמיד
על יולקי זמק החולה. קודקנס לא היה אשאל.

קקרכה נאמנה,
ד/סאייס (מישלאים) אלרו רמון-מג"ד,
רס"ל (מישלאים) אמיגד ישראלי.

סופס 91/1
(1/100) 3/61

שר הבטחון

גברת חנה ומר דוד שוחט היקרים,

הרשו נא לי להסתחף בכל לב באבלכם בהילקח מכם
שמואל ז"ל.

סמל שמואל שוחט ז"ל נתן את חייו למען מולדתו.
הוא נפל בקרב שנערך בדרדרה ביום ששי, א' בסיון תשכ"ז
(9.6.67).

שמואל נלחם במסגרת גדוד 33, חטיבה מרחביה 3.
הוא נלחם בגבורה בקו האש הראשון בגזרת דרדרה וחל הלל
והיה בין ראשוני המעפילים על הרי הגולן.

זכרו של סמל שמואל שוחט ז"ל הינו קודש וניצרנו
בלבנו כגאון.

יהא זכרו כרוך.

ב י ק ר ,

משה דיין - רב-אלוף

שר הבטחון

אב חשכ"ז

אוגוסט 1967

צבא הגנה לישראל

ח' קס"ו, 16.6.67

הצבא הודיע לנו שיש לנו

משימת שלט היקרה,

אין איום זהו זקטא את רגשותי כמג' 33, היחידה
טקטיקתה אחת שאלה היך אבאבד, אפ"ו קיום שלט,
א' ט"ו, 9.6.67.

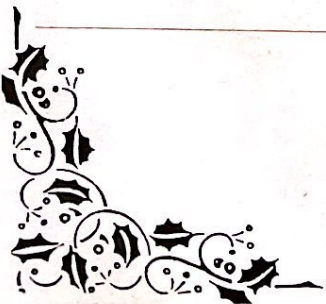
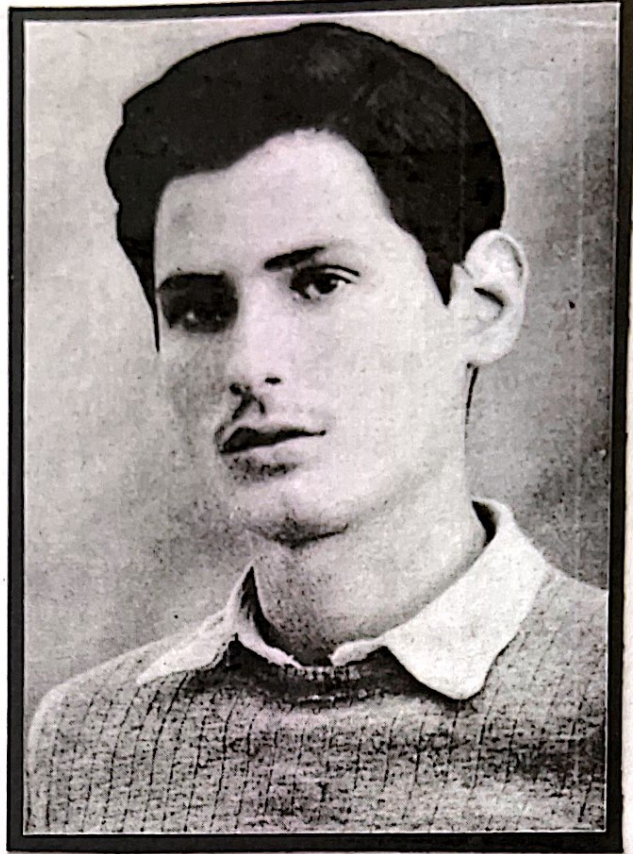
קטנתו הנתחם אלתכס דאקכס הפקד שבלו גם אהענו
שאלה אחת דגורה קק פאש המאלן קגזרת
דברה אלה-האל, אפיה מפנתלונ שפדפול אה היו
הגאלן דמהוק היךד פאכזרו, מאחר אגזבולו נלדפה
אממת היקה יאמנה של מוזקו האליק הסרו.
חרוף-נפשו אגזרת של שאלה, וחד עם חדריו, איפשהו
את הצוחת פאממה.

מי יתן ולא תבא לנו צר וצאקה.

מ/ 282220 רס"ן חיים כ"ו,
מג' 33

[Handwritten signature]

סופס 91/2
(1/100) 3/61

אהוב שלי
 לבני אין מילים -
 צאילים בידד ברות.
 משאוכל, פטו עפר,
 לעטוף במהרה את נערי
 חלום עצוב של פי
 וחיוך שלם יחלף לי לעולם.